

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

PROKALTSITONIIN

Lühend	S,P-PCT
Mõiste	<p>116 aminohappest koosnev kaltsitoniini prohormoon. Tervetel isikutel sünteesitakse kilpnäärme C-rakkudes, kus konverteeritakse kaltsitoniiniks ning määratavas koguses vereringesse ei vabane.</p> <p>Süsteemse põletiku, eriti bakteriaalse infektsiooni korral sünteesitakse PCT erinevates kudedes otseselt bakterite lipopolüsahhariidide või toksiliste metaboliitide toimetel ja erinevate põletikumediaatorite (IL-6, TNF-α) vahendusel ning sisaldus veres tõuseb 2-6 tunniga. Maksimumtase saabub 6-24 tunniga.</p> <p>PCT tase on otseses seoses põletiku raskusega. Neutropeenia või immuunsuppressioon ei mõjuta PCT produktsiooni.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none">▪ süsteemse bakteriaalse infektsiooni diagnostika▪ alumiste hingamisteede bakteriaalse infektsiooni diagnostika▪ sepsise riski hindamine ja kulu jälgimine▪ antibakteriaalse ravi toimivuse hindamine▪ antibakteriaalse ravi juhtimine
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga või geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti
Materjali säilivus ja transport	20-25 °C 24 h, 2–8 °C 48 tundi, –20 °C 13 kuud Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb seerum/plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Elektrokemoluminomeetria
Referentsvahemik	
Terved	< 0,05 $\mu\text{g/L}$
Otsustuspiirid	<0,5 $\mu\text{g/L}$ madal sepsise risk >0,5 $\mu\text{g/L}$ suurenenud sepsise risk >2,0 $\mu\text{g/L}$ kõrge sepsise risk
Tõlgendus	<p>Infektsiooni kulu jälgimine:</p> <ul style="list-style-type: none">• PCT väärtus alaneb hea ravivastuse korral kiiremini kui CRP• PCT languse hindamisel on dünaamika absoluutväärtustest olulisem <p>Segavad faktorid:</p> <ul style="list-style-type: none">• kilpnäärme C-rakkudest lähtuvad kasvajakud• traumad• mitte kasutada osteomüeliidi, endokardiidi jms krooniliste infektsioonide ravi juhtimiseks
Hinnakirja kood	66720
Kirjandus	<ul style="list-style-type: none">• Reagendi infoleht Roche Elecsys BRAHMS PCT 2024-03• Gregoriano, C Role of procalcitonin use in the management of sepsis Journal of Thoracic Disease 2020;12(Suppl 1):S5-S15• Paudel, R Procalcitonin: A promising tool or just another overhyped test? International Journal of Medical Sciences 2020; 17(3): 332-337
Koostaja	Piret Kedars